

UUT:n vuosikertomus vuodelta 2023

16.4.2024

Kirjoittajat: Joni Valkila, Noora Mattila ja Iina
Gummerus

Sisällysluettelo

Vuosikertomuksen kohokohtia	2
1 Johdanto	3
2 Yhdistyksen hallitus, henkilöstö, vapaaehtoiset ja jäsenet	3
3 Toiminnan suunnittelu ja arviointi	3
4 Toiminnan rahoitus	4
5 Vapaaehtoistoiminta	4
6 Vertaistukitoiminta	5
7 Tiedotustoiminta	9
8 Vaikuttamistyö	11
9 Kansainvälinen toiminta	13
10 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	13
11 Jäsentoiminta	13
12 Lopuksi	13

Vuosikertomuksen kohokohtia

- Yhdistyksen uudet säännöt ja uusi strategia vuosille 2023-2026 julkaistiin ja otettiin käyttöön.
- Vapaaehtoistyö on merkittävässä roolissa UUT:ssa. Vuoden aikana 55 henkilöä teki vapaaehtoistyötä yhteensä lähes 1900 tuntia.
- Vuoden aikana järjestettiin 114 vertaistukitapaamista. Osallistujia näissä tapaamisissa oli yhteensä 702. Vertaistukipuhelin päivysti 134 kertaa, ja tukea tarvitsevien puheluihin vastattiin 146 kertaa.
- Uutena tukimuotona UUT alkoi tarjota kahdenkeskisiä verkkotukisuhteita MIELI ry:n Tukinet-alustalla.
- UUT oli jälleen paljon esillä mediassa. UUT:n hallituksen jäsenen **Maria Björkmarkin** hengellisestä väkivallasta toipumista käsittelevä väitöskirja valmistui ja siitä uutisoitiin laajasti. Kansalaisaloite cheyystöiminnan kieltämisestä johti laajaan uutisointiin, jossa UUT oli näkyvästi esillä.
- UUT, Suomen Ekumeeninen Neuvosto ja Lapin yliopisto järjestivät yhteistyössä webinaarin uskonnonvapaudesta ja hengellisen väkivallan ehkäisemisen teemoista.
- Barnahus-hanke järjesti webinaarin otsikolla Lapset ja hengellinen väkivalta. UUT:lla oli vahva edustus esiintyjien joukossa. Webinaarissa oli yli 250 osallistujaa.
- UUT teki monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa hengellisen väkivallan ehkäisemiseksi.

1 Johdanto

Uskontojen uhrien tuki UUT ry on ainoa Suomessa toimiva järjestö, joka keskittyy edistämään perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista uskonnollisten yhteisöjen keskuudessa sekä tukemaan hengellistä väkivaltaa kokeneita ja heidän läheisiään. UUT:n visiona on yhteiskunta, jossa yksilöllä on vapaus uskoa tai olla uskomatta ilman pelkoa, ja jossa hengelliseen väkivaltaan puututaan niin uskonyhteisöjen kuin yhteiskunnan taholta. Tässä vuosikertomuksessa kerrotaan UUT:n vertaistuki-, tiedotus-, vaikutus- ja vapaaehtoistoiminnasta vuonna 2023.

2 Yhdistyksen hallitus, henkilöstö, vapaaehtoiset ja jäsenet

UUT:n vuosikokous pidettiin 18.3.2023. Puheenjohtajaksi valittiin kuudennelle kaudelleen **Pia Puolakka**. Hallituksen muiksi jäseniksi valittiin **Erno Vanhala** (varapuheenjohtaja), **Maria Björkmark** (toinen varapuheenjohtaja), **Thorleif Johansson** (rahastonhoitaja), **Kristiina Achté** (sihteeri) ja **Irmeli Puntari**.

UUT:n sääntöjä uudistettiin ja uudet säännöt hyväksyttiin yhdistyksen kokouksessa 18.3.2023. Uusien sääntöjen myötä yhdistyksellä on jatkossa kaksi vuosittaista kokousta: kevät- ja syyskokous.

UUT:n historian ensimmäinen syyskokous järjestettiin 11.11.2023. Hallitukseen valittiin äänestyksellä **Pia Puolakka** (puheenjohtaja), **Maria Björkmark** (2. varapuheenjohtaja), **Thorleif Johansson** (rahastonhoitaja) ja **Kristiina Achté** (sihteeri) sekä uusina jäseninä **Ella Husa** ja **Miika Koskela** (1. varapuheenjohtaja).

UUT:n hallitus kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Joni Valkila työskenteli toiminnanjohtajana. **Noora Mattila** toimi vertaistukitoiminnan koordinaattorina **Iina Gummeruksen** perhevapaan sijaisena 2.5.2023 saakka, jonka jälkeen Iina palasi töihin. Työsuhteessa olevan henkilöstön lisäksi UUT:n henkilökunnan ja vapaaehtoisten työhöjaajana toimi **Katriina Järvinen** ja IT-asiantuntijana **Wilhelm von Konow**.

Vuoden aikana yhteensä 55 henkilöä teki vapaaehtoistyötä UUT:ssa.

Vuoden 2023 lopussa UUT:lla oli 409 jäsentä. UUT:n toiminta on kaikille avointa, eikä siihen osallistuminen edellytä jäsenyyttä.

3 Toiminnan suunnittelu ja arviointi

UUT julkaisi uuden strategian vuosille 2023-2026. Strategia on luotu yhteistyössä UUT:n hallituksen, henkilökunnan ja vapaaehtoisten kanssa. Strategia on julkaistu [UUT:n nettisivuilla](#).

UUT:n jokavuotinen kehittämis- ja virkistyspäivä järjestettiin Helsingissä 6.5.2023. Osallistujia oli 18. Päivä alkoi yhteisellä linturetkellä, jonka jälkeen UUT:n hallitus, vapaaehtoiset ja henkilökunta suunnittelivat yhdessä toimintaa. Erityisenä painopisteenä oli UUT:n toiminnan arvioinnin kehittäminen.

UUT:n työntekijät osallistuivat kesästä 2023 alkaen Kuntoutussäätiön järjestämään Artsi-toimintaan, jonka tarkoitus on tukea sosiaali- ja terveystieteiden järjestöjä kehittämään toimintansa arviointia. Artsi-toiminnan tukemana UUT:n seuranta-, arviointi- ja raportointimenetelmiä uudistettiin.

UUT:n toiminnasta kerätään jatkuvasti palautetta, joka kootaan yhteen vuosittaiseen toiminnan arviointiin. Tässä vuosikertomuksessa raportoidaan joitakin toiminnan arvioinnin tuloksia. Saatu palaute vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, jota tekevät yhteistyössä UUT:n hallitus, henkilökunta, vapaaehtoiset ja toimintaan osallistuvat.

4 Toiminnan rahoitus

STEA:n rahoitus toiminnalle oli 149 850 euroa vuonna 2023. UUT sai jäsenmaksuja vuonna 2023 yhteensä 5 077,85 euroa. UUT sai lahjoituksia 1 688,16 euroa. Käytimme vuonna 2023 kaikki vuoden aikana saadut lahjoitukset. Lahjoitusvarat käytettiin vertaistukitoiminnan koordinaattorin palkkakuluihin.

5 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyö mahdollistaa osaltaan UUT:n laajan vertaistuki-, tiedotus- ja vaikutustoiminnan. UUT:n vapaaehtoiset vertaistukijat toimivat monenlaisissa tehtävissä. He ohjaavat vertaistukiryhmiä kuudella eri paikkakunnalla ja verkossa, päivystävät vertaistukipuhelimessa, ohjaavat ryhmächatteja sekä uusimpana tukimuotona tarjoavat kahdenkeskistä tukea verkkotukisuhteissa.

Vapaaehtoiset toimivat myös monipuolisissa kokemusasiantuntijatehtävissä esimerkiksi esiintyen tiedotusvälineissä ja erilaisissa tapahtumissa sekä osallistuen sisällöntuotantoon.

Vuoden aikana 55 henkilöä teki vapaaehtoistyötä UUT:ssa yhteensä 1892 tuntia. Yhteensä vapaaehtoisrekisterissä oli vuoden lopulla 143 vapaaehtoista. Vuoden aikana aloitti 11 uutta vapaaehtoista.

Vapaaehtoisten perehdytys, koulutus ja tuki

Uudet vapaaehtoiset suorittivat perehdytysverkkokurssin, minkä lisäksi vuoden aikana järjestettiin neljä tehtäväkohtaista perehdytystilaisuutta.

Kaikille vapaaehtoisille järjestettiin koulutuspäivä etäyhteyksin 21.10.2023. Tilaisuuteen osallistui 26 henkilöä. Koulutuspäivä käsitteli hengellistä väkivaltaa ja sen erityispiirteitä neljässä eri uskonyhteisössä sekä seksuaalisuuteen kohdistuvaa hengellistä väkivaltaa.

Vapaaehtoisille järjestettiin vuoden aikana neljä ryhmämuotoista työnohjaustapaamista, jotka ohjasi UUT:n työnohjaaja **Katriina Järvinen**. Lisäksi vapaaehtoiset ja työntekijät saivat tarvittaessa yksilötyönohjausta.

Koordinaattori piti säännöllisesti yhteyttä vapaaehtoiisiin toiminnan suunnittelun ja kuulumisten jaon merkeissä.

Vapaaehtoistoiminnan arviointi

Vapaaehtoisilta kerättiin palautetta UUT:n vapaaehtoistoiminnasta loppuvuodesta 2023. Palautekyselyyn vastasi 19 vapaaehtoista, eli 35% vapaaehtoistyötä tehneistä.

Vapaaehtoiset raportoivat olleensa tyytyväisiä UUT:n vapaaehtoistoimintaan. Moni kertoi kokevansa hyvin merkityksellisenä sen, että saa olla mukana auttamassa hengellistä väkivaltaa kokeneita.

Kyselyyn vastanneista jokainen oli samaa mieltä väittämän "UUT:n vapaaehtoisena toimiminen on tuntunut antoisalta" kanssa (keskiarvo 4,6 asteikolla 1 = 'Täysin eri mieltä' - 5 = 'Täysin samaa mieltä'). Myös perehdytyksiin, koulutuksiin, työnohjaukseen ja työntekijöiltä saatuun tukeen oltiin tyytyväisiä.

6 Vertaistukitoiminta

UUT tarjosi vertaistukea vuoden 2023 aikana etä- ja lähiryhmien, vertaistukipuhelimen, ryhmächatien, sosiaalisen median sekä uutena tukimuotona verkkotukisuhteiden välityksellä.

Vertaistukiryhmät

Kasvokkain kokoontuvia vertaistukiryhmiä järjestettiin vuoden 2023 aikana kuudella paikkakunnalla:

- Helsinki
- Jyväskylä
- Kuopio
- Oulu
- Tampere
- Turku

Nämä ryhmät olivat avoimia kaikista uskontotaustoista tuleville. Helsingissä järjestettiin lisäksi sateenkaariryhmää ja karismaattisista taustoista tulevien ryhmää sekä yksittäisinä tapaamisina Jehovan todistaja -taustaisten ja lestadiolaistaustaisten ryhmät.

Varsinaisten vertaistukitapaamisten lisäksi eri paikkakunnilla järjestettiin myös vapaamuotoisempia tapaamisia, kuten kesäpiknikkejä ja pikkujouluja.

Lähiryhmien lisäksi järjestettiin useita Google Meet -alustalla tapaavia etäryhmiä:

- Yleinen etäryhmä
- Sateenkaariryhmä
- Jehovan todistaja -taustaiset
- Lestadiolaistaustaiset
- Karismaattisista taustoista tulevat

Alkuvuodesta järjestettiin kaksi teemallista ryhmächatia MIELI ry:n Tukinet-alustalla, mutta chatit jätettiin loppuvuodeksi tauolle vähentyneen kysynnän takia.

Taulukossa 1 on esitetty tilastotietoja lähi- ja etäryhmien toiminnasta. Tapaamisten ja osallistujien määrä oli suunnilleen samalla tasolla kuin muutamana aiempuna vuonna.

Taulukko 1: Kasvokkain ja etänä järjestettävien vertaistukiryhmien tapaamisten ja osallistujien määrät 2023.

Paikka	Tapaamisten lukumäärä	Osallistumiskerrat
Helsinki	20	120
Jyväskylä	8	28
Kuopio	9	60
Oulu	9	34
Tampere	10	39
Turku	9	74
Etäryhmät	43	277
Ryhmächatit	2	8
Muut vertaistapahtumat (esim. pikkujoulut ja kesäpiknikit)	4	62
Yhteensä	114	702

Vertaistukipuhelin

UUT:n vertaistukipuhelin päivysti vuoden aikana 134 kertaa (25% enemmän kuin edellisvuonna) 12 vapaaehtoisen voimin. Puhelinpäivystystä järjestettiin kolmesti viikossa. Puhelinpäivystäjät vastasivat vuoden aikana yhteensä 146 puheluun, mikä on 76% enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöityjä soittajia oli vuoden aikana 78, mikä on 42% enemmän kuin edellisvuonna.

Vuoden 2023 aikana eniten vertaistukipuhelimeen soittaneiden taustat:

- Karismaattiset yhteisöt (erityisesti helluntailaisuus)
- Herätysliikkeet (erityisesti lestadiolaisuus)
- Jehovan todistajat
- Yhteisöissä olevien läheiset

Puheluissa eniten käsitellyt teemat olivat uskonnollisesta yhteisöstä irtautuminen, läheisten tai sukulaisten taholta koettu hengellinen väkivalta sekä huoli uskonnollisessa yhteisössä olevasta läheisestä.

Vertaistukisuhteet Tukinetissä

Uutena tukimuotona UUT alkoi tarjota syksyllä 2023 kaikista uskontotaustoista tuleville suunnattuja vertaistukisuhteita MIELI ry:n [Tukinet-alustalla](#). Tukisuhde on anonyymi, ja se muodostetaan tukea hakevan ja UUT:n vapaaehtoisen vertaistukijan välille. Tukisuhde mahdollistaa tukea tarvitsevalle jatkuvamman tuen kuin UUT:n muut tukimuodot. Uusia tukisuhteita aloitettiin loppuvuodesta vain pari, mutta toiminta on tarkoitus saada kunnolla käyntiin vuonna 2024.

Seksuaalineuvonnalliset tukisuhteet UUT:n kohderyhmälle

UUT:n työntekijä **Iina Gummerus** ja seksuaalineuvontaharjoittelua suorittava vapaaehtoinen toimivat keväällä ja kesällä 2023 tukihenkilöinä seksuaalineuvonnallisissa verkkotukisuhteissa. Tukisuhteita aloitettiin Tukinet-alustalla viisi, ja ne kestivät parista viestistä pisimmillään neljään kuukauteen.

Tukisuhde tarjosi luottamuksellista tukea seksuaalisuuteen ja ihmissuhteisiin liittyvien aihepiirien käsittelyyn. Tälle vaikuttaa olevan tarvetta UUT:n kohderyhmässä.

UUT mukana Helsinki Pride -viikolla

UUT oli vuonna 2023 Helsinki Priden yhteisökumppani. UUT osallistui Pride-viikon viralliseen ohjelmaan järjestämällä sateenkaari-ihmisille suunnatun vertaistukitapaamisen 28.6.2023, johon osallistui ihmisiä useista eri uskontotaustoista. UUT osallistui myös Pride-viikon kulkueeseen omalla kävelyblokillaan. UUT:n ryhmässä marssi 21 ihmistä.

Facebookissa toimivat vertaistukiryhmät

UUT:lla on useita Facebookissa toimivia vertaisryhmiä. UUT:n vertaistuki -ryhmässä Facebookissa oli vuoden lopussa 521 jäsentä hyvin monenlaisista uskonto- ja yhteisötaustoista.

Lisäksi UUT ylläpitää seuraavia Facebook-ryhmiä:

- karismaattisista taustoista tulevat
- mormonitaustaiset
- muslimitaustaiset
- vanhoillislestadiolaistaustaiset
- esikoislestadiolaistaustaiset
- sateenkaariryhmä
- läheisten ryhmä
- ruotsin- ja englanninkieliset ryhmät

Lisäksi toimimme läheisessä yhteistyössä entisten Jehovan todistajien kanssa, joilla on oma Facebook-ryhmä.

Uudet juuret -vertaistukiryhmä

Loppuvuodesta 2023 järjestettiin “Uudet juuret” -niminen suljettu etäryhmä, joka kokoontui seitsemän kertaa. Ohjaajina toimi kaksi UUT:n vapaaehtoista vertaisohjaajaa.

Ryhmä oli suunnattu uskonnollisesta yhteisöstä irtautuneille aikuisille. Ryhmän tarkoituksena oli auttaa osallistujia kasvattamaan uusia “elämän juuria” yhteisöstä irtautumisen jälkeen. Tavoitteena oli, että ryhmän jälkeen osallistujat kokisivat saaneensa ryhmästä vertaistukea, voimavaroja sekä uusia työkaluja uskonyhteisön jälkeisen elämän ja minäkuvan rakentamiseen. Ryhmä sai loistavaa palautetta, ja sitä järjestetään uudestaan samalla konseptilla vuonna 2024.

Tukea hengellisestä väkivallasta toipumiseen -omahoito-ohjelma

UUT on tuottanut Mielen terveystaloon *Tukea hengellisestä väkivallasta toipumiseen* -omahoito-ohjelman, joka julkaistaan vuonna 2024. Omahoito-ohjelma tarjoaa tietoa hengellisestä väkivallasta ja siitä toipumisen keinoista paitsi tukea tarvitseville kansalaisille, myös sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Mielen terveystalo.fi on HUS:in ylläpitämä verkkopalvelu, joka tarjoaa mielen terveyteen liittyvää tietoa. Mielen terveystalosta löytyy omahoito-ohjelmia erilaisiin oireisiin, elämäntilanteisiin ja hyvinvointiin.

Vertaistukitoiminnan arviointi

Vertaistukitoimintaa arvioitiin vuosittaisen palautekyselyn, puhelinhaastattelujen sekä vapaaehtoisten vertaistukijoiden ja työntekijöiden tekemän havainnoinnin muodossa.

UUT:n vuonna 2023 tarjoama vertaistuki arvioitiin keskimäärin hyvin onnistuneeksi. Vapaaehtoisten ja henkilökunnan havainnot toiminnasta tukivat näitä arvioita.

Vertaistoimintaan osallistuneet raportoivat lukuisista toiminnan hyödyistä. Moni kertoi saaneensa vahvistuksen sille, että omat kokemukset ovat totta ja omat tunteet ovat oikeutettuja. Monen yksinäisyys oli vähentynyt ja terveydentila ja toimintakyky parantuneet. Useassa palautteessa kerrottiin, että ymmärrys hengellisen väkivallan ilmiöistä oli lisääntynyt merkittävästi, ja muiden kokemuksista kuuleminen oli auttanut hahmottamaan omia kokemuksia osana laajempaa kokonaisuutta. Joillakin vertaistuki oli ollut elämän suunnan muuttavaa tai jopa hengen pelastavaa.

Palautekyselyssä pyydettiin antamaan arvosana UUT:n vertaistukitoiminnalle asteikolla 1-5, jossa 1 on huono ja 5 on erinomainen. Vastausten keskiarvo oli 4,4 (n=36).

7 Tiedotustoiminta

UUT on tehnyt näkyvää tiedotustyötä viime vuosien aikana. Vuoden 2023 aikana UUT esiintyi vähintään 25 uutisessa, dokumentissa ja podcastissa. Alla on listattuna joitakin tärkeimpiä esiintymisiä ja uutisia, joissa UUT toimi taustavaikuttajana:

Kotimaa uutisoi 2.1.2023 Jehovan todistajista Norjassa otsikolla: “Jehovan todistajilta evättiin Norjassa oikeus olla rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta – yhteisö haastoi valtion oikeuteen ja tilanne elää”.

Helsingin Sanomat julkaisi jutun “Valvova verkko” 9.3.2023 verkossa toimivista kontrolloivista uskonyhteisöistä. Juttua varten haastateltiin **Pia Puolakkaa**, **Thorleif Johanssonia** ja UUT:n vertaistukitoimintaan osallistunutta henkilöä.

Suomen Uusperheiden Liiton jäsenlehti Supliikki 1/2023 haastatteli kahta UUT:n vertaistukitoimintaan osallistunutta henkilöä juttuun otsikolla “Syntisessä suhteessa”. Jutun aiheena oli kunniaväkivalta ja parisuhde. Jutun yhteydessä mainittiin tukea tarjoavia tahoja ja näiden joukossa myös UUT.

Maria Björkmarkin 10.3.2023 julkaistusta hengellisestä väkivallasta toipumista käsittelevästä väitöskirjasta uutisoitiin laajasti: Yle Svenska 2.3.2023, Seurakuntalainen 29.3.2023, Kirkko ja Kaupunki 12.4.2023, Kyrkpressen 19.5.2023, Svenska Yle/Radio Vega 2.3.2023, Keski-Pohjanmaa 24.3.2023 ja Radio Vega 12.4.2023 ja Kotimaa 30.5.2023.

Yle Horisontti 30.4.2023: Uskonnollisesta yhteisöstä irtautuminen kriisikokemuksena. Keskustelua **Maria Björkmarkin** väitöskirjan aiheista, uskonyhteisöstä irtautumisesta ja UUT:sta. Haastateltavina olivat Maria Björkmark, **Thorleif Johansson** ja **Joni Valkila**.

Joni Valkilaa haastateltiin Voima-lehdessä 3/2023 "Kun yhteisö rakastaa ja eristää".

Hufvudstadsbladet julkaisi 14.5.2023 näyttävän jutun UUT:n vapaaehtoisesta **Pentti Ahosesta**. Aiheena oli seksuaalivähemmistöjen tilanne uskonyhteisöissä. Myös **Joni Valkilaa** haastateltiin.

Thorleif Johanssonia haastateltiin hengellisestä väkivallasta 2.6.2023 Radio Deissä suorassa lähetyksessä.

Yle kirjoitti aiheesta 25.6.2023 otsikolla "Eheytyksen rikkomat". **Joni Valkilaa** haastateltiin.

Etelä-Suomen Sanomat kirjoitti 25.6.2023 uskonyhteisöistä Lahden seudulla. UUT:n kautta löydetty haasteltava kertoi kokemastaan: "Lahtelaisnainen lähti lestadiolaispiireistä nuorena aikuisena ja etsi oman polkunsaa vapaana uskonnon määrittelemistä normeista. Edes perheenjäsenet eivät tiedä, mitä hänelle kuuluu nyt kohta 30-vuotiaana." Lisäksi **Joni Valkilaa** haastateltiin uskonyhteisöjen varjopuolista.

Kirkko ja kaupunki kirjoitti 30.6.2023: "Uskontojen uhrien tuki -yhdistys tahtoo, että niin kutsutut eheytyshoidot kriminalisoidaan – "Ihmiset siellä päätti, että ne ajavat homouden henkeä ulos"". **Joni Valkila** kuvasi yksityiskohtaisesti sitä miten väkivaltaista seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin kuuluvien painostaminen uskonyhteisöissä voi olla ja mihin vakaviin seuraamuksiin se voi johtaa.

STT:n uutinen Elävät Vedet ry:n toiminnasta julkaistiin lukuisissa medioissa (mm. Aamulehti ja Helsingin Sanomat 3.7.2023). HS kirjoitti: "Suomen Psykologiliitto pitää "eheytyshoidoksi" kutsuttua toimintaa haitallisena ja kärsimystä aiheuttavana. Uskontojen uhrien tuki ry taas kyseenalaistaa niiden vapaaehtoisuuden." Uutisissa haastatellaan **Joni Valkilaa** ja viitataan UUT:n vapaaehtoisen **Pentti Ahosen** Huvudstadsbladetissa kertomaan.

UUT:n vapaaehtoinen **Pentti Ahonen** esiintyi Ylen uutisessa 7.7.2023: "Nyt puhuu mies, joka oli perustamassa homoille eheytykselleirejä: "En muuttunut, en sitten millään"". Myös **Joni Valkilaa** haastateltiin.

UUT:n vertaistukitoimintaa mainostettiin näytävästi Iltalehden juttusarjassa, jossa käsiteltiin eheyttämistoimintaa 5. ja 6.8.2023.

Pia Puolakkaa haastateltiin Helsingin Sanomien 20.6.2023 jutussa uskomushoitoihin liittyen.

Yle kirjoitti 6.8.2023: "Jari Heikkilä etsi uskonyhteisöstä apua, mutta löysikin sen vankilasta – "En ollut lahkokelvollinen"". **Jari Heikkilä** kertoo jutussa toiminnastaan UUT:n vapaaehtoisena.

UUT:n vertaistukitoimintaa kuvaava 57 minuutin mittainen dokumentti "Uurit" esitettiin uusintoina perjantaina 18.8.2023 ja sunnuntaina 20.8.2023. Ohjelmaa on katsottu myös YLE Arenassa 215 696 kertaa.

Lahko-podcast julkaistiin Podme-palvelussa. Podcastiin löydettiin haastateltavia UUT:n verkostojen kautta. **Joni Valkilaa** haastatellaan asiantuntijana useissa jaksoissa.

Yle uutisoi korealaisesta International Youth Fellowship -järjestöstä 20.9.2023. IYF houkuttelee nuoria toimintaan korean kieleen ja kulttuuriin tutustumisella, mutta myöhemmin osallistujille selviää, että kyse on myös uskonnollisesta toiminnasta. **Joni Valkila** antoi taustatietoja toimittajalle.

Kotimaa uutisoi 9.11.2023 UUT:n ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston järjestämästä webinaarista otsikolla “Yksilön uskonnonvapaus voi olla uhattuna myös uskonnollisen yhteisön sisällä – ”Maahanmuuttajayhteisön sisäistä syrjintää ei nähdä tai nosteta esiin””. Jutussa kerrotaan lyhyesti webinaarin keskeisin sisältö.

MOT esitti dokumentin Norjassa päämajaa pitävän Smithin ystävien raha-asioista ja kriitikoiden vaientamisesta 16.11.2023. Dokkarin otsikkona oli “Jumalan siunaamat rahat”. UUT antoi taustatietoja ohjelmaa varten.

Muu tiedotustoiminta

Muutos-lehti julkaistiin maaliskuussa 2023.

Vuoden aikana lähetettiin 10 uutiskirjettä. Uutiskirjeen tilaajamäärä oli 557.

UUT:lla on Facebookissa noin 3000 seuraajaa, Instagramissa 1088 seuraajaa, viestipalvelu X:ssä 554 seuraajaa ja YouTubessa 541 tilaajaa.

UUT:lla oli esittelypöytä Maailma Kylässä -festivaaleilla 27.-28.5.2023 Helsingissä.

UUT:n nettisivut

UUT:n nettisivuilla kävi vuoden aikana 30 000 uniikkia vierailijaa.

Nettisivuja uudistettiin vuoden 2023 aikana.

Nettisivujen teksti “[Läheinen yhteisössä](#)” uudistettiin perusteellisesti. Lisäksi julkaistiin uusi sivu: “[Miksi järjestön nimi on Uskontojen uhrien tuki UUT ry?](#)”

8 Vaikuttamistyö

UUT, Suomen Ekumeeninen Neuvosto ja Lapin yliopisto järjestivät webinaarin uskonnonvapaudesta ja hengellisen väkivallan ehkäisemisestä 9.11.2023. Webinaariin osallistui 69 henkilöä. Sisältö oli suunnattu erityisesti uskonyhteisöjen työntekijöille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille. Palautekyselyssä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1-5, kuinka hyödylliseksi webinaarin sisältö koettiin. Vastausten (n=18) keskiarvo oli 3,9. Erityistä kiitosta sai puheenvuorojen monipuolisuus.

Barnahus-hanke järjesti webinaarin otsikolla Lapset ja hengellinen väkivalta 1.12.2023. UUT:lla oli vahva edustus esiintyjien joukossa: **Pia Puolakka**, **Joni Valkila** ja **Katriina Järvinen** esiintyivät. Lisäksi **Aini Linjakumpu** Lapin yliopistosta esiintyi. Webinaarissa oli yli 250 osallistujaa. Jokainen palautekyselyyn täyttänyt (n=21) vastasi myöntävästi väittämään “Sain puheenvuoroista tietoja ja taitoja, joita voin käyttää työssäni”.

Noora Mattila vieraili Resson lukion ammatti-iltapäivässä 8.3.2023 kertomassa UUT:n toiminnasta ja työstään vertaistukitoiminnan koordinaattorina.

UUT:n ja Helluntaikirkon edustajien puolivuositteiset tapaamiset jatkuivat kahdella tapaamisella vuonna 2023. Esimerkkinä yhteistyöstä mainittakoon Helluntaikirkon toiminnanjohtajan **Esko Matikaisen** esiintyminen UUT:n ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston järjestämässä webinaarissa, joka käsitteli hengellisen väkivallan ehkäisemistä.

UUT:n hallituksen jäsen **Thorleif Johansson** tapasi helluntaisaarnaajia ja -johtajia sekä evankelisluterilaisen kirkon edustajia vuoden aikana.

Joni Valkila piti esityksen hengellisestä väkivallasta Helsingin poliisin ja Loisto settlementin kunniaväkivallan vastaisen työn tekijöille 13.4.2023.

UUT:n hallituksen jäsen **Maria Björkmark** puhui hengellisestä väkivallasta Valtakunnallisilla psykiatriaan erikoistuvien lääkäreiden koulutuspäivillä Kokkolassa 12. - 13.5.2023.

UUT:n varapuheenjohtaja **Erno Vanhala** esiintyi Sanan- ja uskonnonvapaus ry:n järjestämässä paneelikeskustelussa Tampereella 16.9.2023. Aiheena oli uskonnonvapaus.

Iina Gummerus piti Väestöliiton puhelin- ja chat-palveluiden työntekijöille esityksen UUT:sta ja hengellisestä väkivallasta 21.8.2023.

USKOT-foorumien edustajat tulivat vierailulle UUT:n toimistolle 24.8.2023. Kävimme keskustelua yhteistyön mahdollisuuksista. Yhteisenä tavoitteena meillä on hengellisen väkivallan ehkäiseminen.

UUT:n työntekijät järjestivät yhteistyössä Helsingin Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys Ry:n, Familia ry:n ja Suomen Pakolaisapu ry:n kanssa VeTo-verkostolle suunnatun tapaamisen temalla “Sensitiivisyys ja depolarisaatio uskontodialogissa” 7.9.2023. VeTo on kotoutumista edistävän vertaistoinnin ja yhteiskunnan vastaanottavuuden valtakunnallinen yhteistyöverkosto, johon UUT kuuluu. **Joni Valkila** piti tilaisuudessa puheenvuoron otsikolla “Turvallinen uskonyhteisö - Miten rakentaa turvallisuutta ja ehkäistä hengellistä väkivaltaa?”

Joni Valkila esiintyi panelistina Lastensuojelupäivillä Turussa 3.10.2023. Aiheena oli lasten arvokasvatus. Keskusteluissa sivuttiin tiiviitä ja kontrolloivia uskonyhteisöjä, manipulointia ja salaliittoteorioita. Joni korosti koulutuksen merkitystä. Kaikille yhteiseen kouluopetukseen tulee kuulua manipuloinnin tunnistamista ja opetusta ongelmallisista piirteistä, joita voi esiintyä erilaisissa uskonyhteisöissä.

Joni Valkila osallistui THL:n vetämä kunniaväkivallan vastainen ohjausryhmän toimintaan sekä Ihmisoikeusliiton vetämän kunniaväkivallan vastaisen ryhmän toimintaan.

9 Kansainvälinen toiminta

Joni Valkila osallistui Fecris-konferenssiin ja vuosikokoukseen Marseille'ssa, Ranskassa, 24.-25.3.2023. Konferenssi mahdollisti tutustumisen UUT:n toimintaa muistuttavaan toimintaan muissa Euroopan maissa.

10 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

UUT on mukana Pakolaisavun VeTo-verkostossa, joka on kotoutumista edistävän vertaistoiminnan ja yhteiskunnan vastaanottavuuden valtakunnallinen yhteistyöverkosto. Verkoston kautta osa UUT:n vapaaehtoisista on osallistunut Pakolaisavun vertaisohjaajakoulutuksiin. Jäsenyys verkostossa on kannattavaa, sillä maahanmuuttajien ja suljetuista uskonyhteisöistä irtautuneiden välillä on useita yhtäläisyyksiä. Tavoitteena on myös lähivuosina tavoittaa entistä paremmin maahanmuuttajataustaisia tuen tarpeessa olevia.

UUT saa vertaistukiryhmiä varten tiloja korvauksetta tai pientä korvausta vastaan seuraavilta yhteistyökumppaneilta: Tampereen seudun vertaiskeskus (Tampere), Lounatuulet Yhteisötila (Turku), Pohjois-Savon Näkövammaiset ry (Kuopio), Kansalaistoiminnankeskus Matara (Jyväskylä) ja Mielenviireys ry (Oulu). UUT on Lounatuulet Yhteisötila ry:n yhteisöjäsen.

UUT on Ihmisoikeusliiton ja Kansalaisareenan yhteisöjäsen.

Teimme yhteistyötä useiden opinnäytetyöntekijöiden kanssa.

11 Jäsentoiminta

Syyskuussa 2023 järjestettiin UUT:n jäsenille suunnattu tapaaminen Tampereella. Ohjelmassa oli opastettu museokierros Lenin-museossa, yhteinen ravintolalounas ja vapaamuotoista illanviettoa.

12 Lopuksi

UUT onnistui nostamaan uskonyhteisöissä esiintyviä ongelmia näkyvästi julkisuuteen. UUT:n vertaistukitoiminta hyödytti satoja ihmisiä, ja siitä saatu palaute oli hyvin myönteistä. UUT teki monipuolista vaikutustyötä, jonka tavoitteena on, että uskonyhteisöt ja muu yhteiskunta puuttuvat hengelliseen väkivaltaan. UUT teki yhteistyötä moninaisten tahojen kanssa hengellisen väkivallan ehkäisemiseksi.